

Byggnadsvård

Byggnadsvärden i kommunal planering

Detaljplaner och områdesbestämmelser

I detaljplaner och områdesbestämmelser som kommunerna beslutar om, regleras användning av mark och utformning av bebyggelsen. Det gäller även både rättigheter som restriktioner för ägare och brukare av värdefulla byggnader och fastigheter.

värdefull bebyggelse markeras och särskilda bestämmelser införs, vilka registreras med bokstäverna q för varsamhetsbestämmelser eller k för skyddsbestämmelser på upprättade plankartor.

Beslut att registrera q eller k på hus, byggnader, kvarter eller områden i glesbygd utförs av de enskilda kommunerna, enligt plan- och bygglagen. Kommunerna kan även utföra bevarandeplaner, där byggnader eller miljöer beskrivs som kulturhistoriskt intressanta, utan att vara direkt skyddade enligt lag. I detaljplan kan även ställas särskilda krav för t.ex. rivningar, tillbyggnader, material eller färgbyten.

Byggnader, som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt eller som ingår i ett bebyggelseområde av denna karaktär, kan omfattas av skyddsbestämmelser eller områdesbestämmelser. Detaljplaner och områdesbestämmelser är juridiskt bindande så länge planen gäller, men kan ändras eller upphävas av politiska skäl. Om en byggnad är särskilt värdefull, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras. Renovering eller komplettering av en byggnad ska utföras varsamt så att byggnadens karaktärsdrag beaktas och dess byggnadstekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden tas till vara.

Varsamhetsbestämmelser, k

Varsamhetsbestämmelser innebär regler som säger att om man ändrar en byggnad eller en miljö så ska det ske varsamt så att vissa utpekade karaktärsdrag bevaras. I detaljplaner betecknas bestämmelsen med ett k.

Skyddsbestämmelser, q

Skyddsbestämmelser innebär regler som bestämmer att vissa utpekade delar eller egenskaper hos en byggnad eller en miljö inte får förändras, förvanskas rivas eller att de ska underhållas på ett visst sätt. I detaljplaner betecknas bestämmelsen med ett q.